

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

EL CATALÀ TREMPAT

Quan la barretina—se m'aixeca dreta,
veureu que tremola—tota la meseta.

Ruptura d'hostilitats

Catalunya torna a posar-se en peu, digna i coratjosa. Units per un mateix sentiment, els seus fills, una vegada més, planten cara al poder central i li demostren que amb els interessos i la dignitat de la nostra terra no s'hi pot jugar impunement.

I en la qüestió de la zona neutral, el govern d'en Dato ha jugat amb Catalunya i s'ha mofat d'ella. Doncs ara veuràn a Madrid que això Catalunya no ho tolera a ningú, per títols que tingui, per casaques que dugui, per alt que's trobi.

A la batalla altre cop, catalans! La guerra per la llibertat i pel benestar del nostre país ha d'ésser llarga i dura. Hem de lluitar una vegada i una altra, sempre que convingui. Al cap-d'avall la victòria ha d'ésser nostra. La voluntat robusta d'un poble ha de poder més que les resistències d'un règim caduc i corcat.

Per la zona neutral, reforma de progrés i de vida, hem de lluitar ara. Demà els catalans, en l'Assamblea i en la manifestació, començaràn les noves hostilitats contra el centralisme.

Que damunt el poble de Catalunya en marxa, brillin demà el mateix esperit cívic i el mateix sol de glòria d'aquell dia inoblidable del 20 de maig!

EL CAS DE GRECIA

El rei contra el poble

QUAN la setmana passada escrivíem el nostre article *Reis i pobles*, el cor ja ens deia que l'oposició entre els sentiments reials i els sentiments populars anava a pendre als Balkans un caràcter agut. Així ha estat, en efecte. El rei Constantí de Grècia ha posat el veto, per segona vegada, a les decisions del seu primer ministre Venizelos, que compta amb l'adhesió de tot el país hel·lènic.

Grècia, guiada pel talent extraordinari de aqueix gran polític, anava pel camí de crear-se un futur de glòria i d'esplendor, digne del seu passat immortal. Els interessos nacionals dels grecs, la seva història, les simpaties del seu cor, els duïen a intervenir en la guerra europea al costat de les potències occidentals. I quan el poble hel·lènic, amb el seu esforç i amb la seva sang, anava a pendre lloc, entusiasta i coratjós, en les files dels aliats, héu's-aquí que del palau reial, tot fosc d'intrigues, tot ple de misteriosos xiuxiueigs, surt la veu del monarca dient: «No!».

Per què aquesta negativa reiterada? Ah! No és per la preocupació dels interessos grecs, ni per amor a la nació. Sentiments personals i llaços familiaris són la seva causa. El rei Constantí, segons temps enrera declarà el mateix Venizelos, és *Kaiseröfil*. La seva muller, la reina de Grècia, és germana carnal de l'emperador d'Alemanya, Guillem II. L'amistat i l'alcova pesen més, en l'esperit del rei que l'ideal del poble.

Aquí la teniu, ben clara, la força que conserva l'institució monàrquica, per més que vesteixi la forma constitucional. Guaitin el exemple de Grècia els cànchids i els sofistes que sostenen la teoria acomodaticia de l'accidentalitat de les formes de govern. ¿Es igual una monarquia que una República? ¿Es igual un rei que un president? Els fets estan a la vista. A Grècia, amb una República, amb un president, no hauria estat possible que el Cap de l'Estat s'oposés a la realització dels anhels populars.

Davant per davant, en oposició tràgica, se troba el poble i el rei de Grècia. El rei barra el pas al poble. Què farà aquest? Si és prou decidit, si és prou viril, imposarà la seva voluntat, encara que això hagi de fer-se per la violència, revolucionàriament. L'altra vegada, en Venizelos va deixar el poder i va allunyar-se de la península per a evitar al seu poble greus perturbacions. Farà ara el mateix? Ens sembla que no. El moment és decisiu. Tot l'avenir de la pàtria grèga i de les terres balcàniques, depèn del que succeeixi en aquest històric mes d'octubre de 1915. Són tan altes les coses que estan a punt de decidir-se, que en Venizelos se jugarà, sens dubte, el tot pel tot a fi de fer triomfar plenament la voluntat del poble de Grècia.

FULMEN

No matarás

Los conservadores no saben gobernar sin la Guardia civil y sin la horca. Cuando ellos mandan parece que gobierna el verdugo. Los conservadores ven en todo hombre un criminal en potencia, y quieren amedrentarlos con sangrientas ejecuciones. Dato teme por los rizos de su cabeza. Por los rizos de su cabeza, digo, y no por los pensamientos de su frente. Y pretende intimidar a todos los que somos capaces de cometer un asesinato. El Gobierno mata criminales, porque no puede matar otra cosa. Ganas de ahorcar republicanos y anarquistas no faltan. Pero los tiempos no están para eso.

Los periódicos nos han contado estos días la vida y milagros de los hermanos Nereo y de Felipe Pasamar. Aquí, para que la prensa hable de uno, hay que hacer una gorda, es necesario perpetrar un crimen, y un crimen no trivial. Lector, si quieres llamar la atención de la gente y conquistar el aprecio público, no pienses lograrlo trabajando. Únicamente lo conseguirás violando a tu madre o sacándole las tripas a tu padre.

Los hermanos Nereo mataron a dos guardias civiles. Este es un crimen político, y en los crímenes políticos, yo siempre me pongo de parte del delincuente. Pero esta vez me reservo la opinión. Yo no quiero reñir con la Benemérita. Cuando a mí me armen como a los guardias civiles con un mauser y con una ley de jurisdicciones, ya nos veremos las caras.

Felipe Pasamar asesinó a su madrastra, porque se le metió en el melón que ésta le había dado mal de ojo a un hijo de él. ¡Inverosímil superstición! A Felipe Pasamar se le ha dado garrote. Pero a quien se le debía haber dado es al ministro de Instrucción pública y al presidente del Consejo y a todos los que les precedieron en el cargo y lo han ejercido desde que Pasamar nació. Son ellos los responsables de ese crimen. Son ellos los culpables. Ellos, los que están obligados a alumbrar las inteligencias de esos desgraciados, y no las alumbran. Hablando del crimen de Gádor, en un mitin, decía Valentí y Camp: «Toda España es Gádor. En toda España se cree en el mal de ojo y en que la tuberculosis se cura aplicándose al pecho unas mantecas de niño recién degollado.» Sí, sí. Toda España es Gádor. Toda España es Calcena. Todos los españoles somos capaces de cometer salvajadas como la de «El

Moruno» y como la de Pasamar. Hay que ejecutar criminales. Muy bien. Pero empecemos ejecutando a los ministros que hacen el crimen posible. Sin ministros como Dato y como Burgos, no habría delincuentes como el de Gádor y como el de Calcena.

Pero lo más odioso, lo más asqueante de todo es esa cicatería, es ese miserable regateo del perdón. El rey a los ojos del público siempre aparece inclinado a la clemencia, pero el Gobierno no halla modo de aconsejar el indulto. Si el rey manifestara claramente sus deseos y su voluntad de que no se alce el patíbulo en sus estados ¿podría ningún Gobierno resistirle, podría resistirle este ministerio servil? Es que el crimen de esos hombres es horrendo, se alega. Claro está. No van a ser unos angelitos. Cuando se los condena al palo, es que han hecho alguna barbaridad. Y cuanto más grande sea ésta, más grato nos es a todos perdonar. Además, un perdón de ese género, que sustituye la muerte fulminante por la lenta conculción del presidio perpetuo, no es muy generoso que digamos.

Presidente, te aguantábamos a tí, te tolerábamos en el sitio que ocupas, porque creíamos que tenías blando el corazón y tiernas las entrañas. Ya sabíamos que a tu florida calabaza no la adornan más que rizos. Rizos que parecen virtudes que se desprenden de tu cráneo de madera. Te soportábamos, repito, porque pensábamos que eras humano, misericordioso y clemente. Pero, ahora, vemos que, además de imbécil, eres malvado.

Ten cuidado, presidente. Presidente, para cuenta. No conviene que el pueblo se familiarice con la sangre, y le tome gusto. Porque se le puede hacer una sed terrible, y puede llegar a tener necesidad de beberse la tuya.

ANGEL SAMBLANCAT

D'eleccions

ENCARA que'ls *meneurs* dels remats no vulguin escoltar i els xais arronsin indiferentment les espatlles, nosaltres seguirem exposant la nostra opinió, insistint porfiadament en aquelles coses que'ns semblen veritats i que cal repetir amb santa persistència si es vol que comencin per entrar dintre les orelles i acabin per impressionar el cervell.

Fa dos anys que parlant sobre el mateix tema, deiem:

«Voldríem que'ls republicans que acceptessin el sacrifici veritat d'anar en candidatura contraguessin el compromís formal:

De que a l'Ajuntament, els empleos de tota categoria i de tota mena s'adjudicaran per rigorós torn entre'ls que, havent-ho sollicitat i reconeguda la seva capacitat per a desempenyar el càrrec, figurin a la llista d'aspirants. Així les males llengües no podran dir que'ls càrrecs del Municipi barceloní són mercaderia que's ven a qui la paga, existint tarifa expressa per a valorar cada un dels empleos municipals; des del d'escombriaire fins al de director de mercats.

De que no's quedarà cap dictamen sobre la taula més de vuit dies, demani-ho qui ho demani, obligant-se a rebutjar-lo o aprobar-lo en la sessió següent. D'aquesta manera els malpensats no creuràn que a l'Ajuntament hi ha una Duana per on no passa el dictamen més insignificant sense deixar-hi nel·l i qui diu pel, diu pessetes.

De que totes les cartes de recomanació que's rebin, sigui per l'assumpte que's vulga, seràn entregades als periòdics, per a que les facin públiques, per vergonya dels que creuen als regidors amics prou tontos per a no sàpiguer veure la raó, o prou pillós per negar-la a qui la tingui. Obrant d'aquesta

manera, ningú sospitarà que a l'Ajuntament hi pugui més l'influència que la justícia i que's mirin amb més zel els profits d'un amic que'ls interessos de Barcelona.

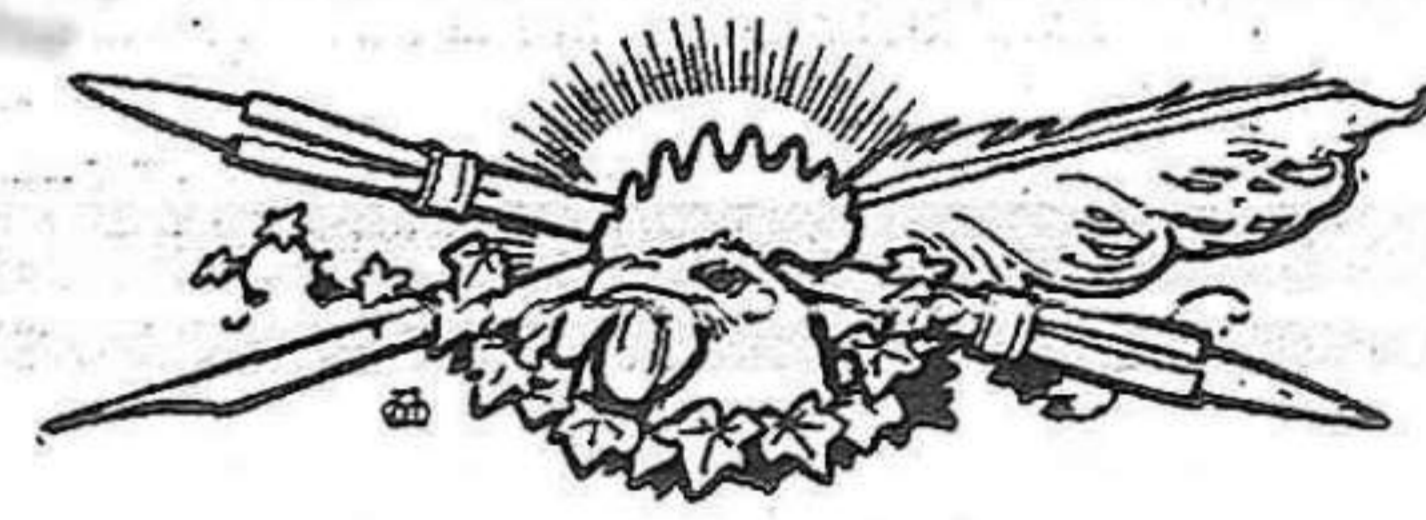
De que s'obligarà a tots els empleats a complir els deures que'ls imposa el seu càrrec, augmentant el sou als complidors amb l'estalvi dels sous que deixaran de cobrar els que no s'avindràn a tenir d'anar a l'oficina. Fent això, ningú podrà pensar que'ls diners del poble serveixin per criar ganduls, fer sobre-sous a còmics d'estiu i periodistes de temporada, i donar troços de pa a la parentela o als gocets del casino.

Algunes altres obligacions podrien imposar-se espontàniament els nostres candidats; però ja n'hi ha prou amb les apuntades, per a que la opinió pogués convence's de que la gent que'l partit republicà vol enviar a la Casa Gran tindrà les ungles curtes i la vista llarga, netejant amb energia la podridura que, segons les males llengües, té l'administració d'aquella casa feta un fàstic.

Com que lo que deiem aleshores era de sentit comú ningú va fer-ne cas. Ho repetim avui ben convençuts de que tampoc serem escoltats. Els que senten ganas de rascar no s'avenen a que se'ls tallin les ungles.

Pero nosaltres no'ns cansarem mai de predicar lo que'ns sembla un remei excel·lent. Si no'ns creu ningú pitjor per a tots.

JEPH DE JESPU

Una raó cristiana

ENCAP manera podia el bon cristià convèncer a son amic de que abjurés de sos errors i abraçés la religió cristiana.

Ell se debatia sempre victoriosament contra sos arguments i el musulmà quedava cada jorn més convençut, amb desespero del amic catòlic, bon cristià, que no podia sortir-ne amb la seva.

Aquest era l'únic núvol que tacava el cel puríssim d'aquella ferma i estreta amistat en que afeccions e interessos s'agermanaven.

Una de les converses que més freqüentment sostenien ambdós amics era sobre la vida dels sacerdots i dignitats eclesiàstiques de les llurs religions. El musulmà sostenia, com a raó primera de ses creencies, l'austeritat dels seus.

Finalment, tant i tant debateren i tan greu fou el dolor del amic cristià no poguent reixir de son propòsit, que son amic Aben-Rezat li digué una tarde, mentres tots dos miraven pondres el sol darrera les muntanyes:

—Mira. No vui que creguis que no faig res per a complaure't. Demà mateix marxaré a Roma. Ben carregada la nau al port m'espera. No altre afer m'hi du, amic meu, que observar per mi mateix d'aprop la vida dels ministres de la teva església. Si la llur santedat austera me convenç de la bondat de la teva religió, ton desig satisfaré abjurant la meva.

La veritat sia dita. El cristià no quedà molt content ni molt esperançat.

En aquell temps una llicenciosa fastuositat, un luxe mundà i escandalós tenia corrompudes les altes gerarquies eclesiàstiques. ¿En aquell temps? En fi, seguim.

Lo cert és que passà el temps i el musulmà tornà de Roma.

Els dos amics se vegeren de nou i després dels naturals compliments afectuosos parlaren de son constant afer.

El musulmà, irat, imprecador, indignat, com un profeta de sa rara blasfèmia dels escàndols, de les corrupcions, de les desenfundades llicencies que havia vistes. Llargament les detallà condemnant-les, amb veritable indignació. Semblava sa paraula l'expressió d'un odi omnipotent i altíssim.

Descoratjat, tremolós, amb dolor a l'ànima son amic cristià, li digué a les hores:

—Aixís, doncs?...

—Aixís, doncs, amic meu, m'he fet crista...
I veient l'astorament del altre, afegí:
—Sí, malgrat els errors i els pecats i l'escandalosa vida dels ministres de la religió cristiana, aquesta s'ha extès per tot el món, crec amb ella... Abominació sobre els seus ministres!...
...Això passà en aquell temps...
¿En aquell temps?

MARCEL

Sonata LXXII

Si en aquest país d'Espanya hi hagués mestre, aquesta setmana jo faria d'espia i me'n aniria a la tribuna i li diria:
—Señor maestro: Dato y todos los demás de su pandilla, dicen bolas.
—¿Cómo lo sabe usted?
—Bugallal que es bocamoll me lo ha dicho a mí i a todos los periodistas. Sabe que dijeron que ya tenían las cuentas arregladas? Pues es bola. No las tienen arregladas, ni en limpio, ni les salen bien; verá, pruébelo.
Además sabe que dijo que aquí a Cataluña todos estábamos muy contentos menos dos o tres cientos separatistas fabricantes? Pues vaya usted con él a la manifestación mañana y léase las firmas del manifiesto, entonces verá todo lo bollero que es el señor Dato.

El mestre, és clar, aleshores cridarà al president del Concell i com que aquest quedaria convicte i confés; el treuria del càrrec d'ajudant i fins pot-ser li clavaria dos o tres cops de corretja o de palmeta; però com que aquí no hi ha mestre val més que ho deixem córrer. Si tenim rabia ja ens la farem passar demà a la manifestació picant de mans i cridant: Visca Catalunya!

I ara que diem de manifestació, que sabeu qui és aquest marquès de Dos Fuentes? Que a casa seva el coneixen? Home si per això pregunto, perquè no n'havia sentit parlar fins que vaig llegir aquell manifest tan cursi en *El Parlamentario* i enterant-me aleshores que era el fundador del partit nacionalista ibero i que volia venir a l'Assamblea del dia 10, representant a Espanya.

No sé què va fer-ho, però no me'l podia treure del cap, ni al manifest, ni al partit ni al marquès. Aquest últim, sobre tot, me tenia enguniós. No sé què li vaig veure al tal marquès entremig d'aquelles ratlles, però com el barber del rei Midas, servidor anava per els carrers tot concirós, repetint: Aquest home té orelles d'ase; aquest home té orelles d'ase; aquest home té orelles d'ase...

Mussitant això, vaig arribar a la llibreria —la llibreria és a càrrec de López— miro els llibres nous i me trobo amb un titolat: «Himnos iberos». Autor? El marquès famós. Jo que me'ls lleigeixo desseguida, fins m'en vaig aprendre un troç. Escolteu:

«Carducci! que tu mano quiera estrechar la (mia),
que en tu sepulcro nigrone tu espíritu me vea
que tu mirada muerta con emoción me lea,
que de tu rostro lívido tu labio me sonría.»

Què vos sembla si en vol de coses aquest senyor de la mirada muerta?

Eh? Ara ja no dic allò de les orelles, ara dic que és un carallot d'en Pampa.

I d'això de la guerra, què me'n diu?

Sembla que lo dels Balkans ja va de fort, els búlgars fan traïció als seus lliberadors els russos i s'ajunten amb els turcs que sempre els han oprimit; Servia va a ésser invadida per tot arreu, el rei de Grecia destitueix an en Venizelos, els al·liats desembarquen a Salònica... un altre incendi que s'arbora, deurà cremar tot l'hivern, mentres allà dalt en les estepes russes, cobertes de neu, la gent amagada sota terra, esmola les eines i es guereix les nafres, aquí baix podrà combatre's. La fera prussiana combatrà en un lloc nou que tampoc serà a casa seva. Deemics o d'enemics és igual la terra, mentres no sigui l'estèril Prússia; d'amics o d'enemics els ponts que s'enfonzen, les vies que s'aixequin, les comunicacions que's trenquin, què hi fa si no són les del imperi? d'amics o d'enemics les esglésies i cases que's cremin i enrunin, pst! mentres no siguin aquelles

on resen i on esperen les Grenchel de galtes de pa de ral i nas com un cigró...
Quin fàstic! Enric, dom beure.

MORITZ III

UN BON MESTRE

—Déu lo guard!... Vinc a portar-li el noi.

—Molt bé!... Aixís m'agrada. Quants anys té?

—Sis, a la vora.

Com ja pot comprendre, a casa ara no hi fa més que mal, i tant per lliurà a sa mare del soroll que sempre mou com per dar-li l'ensenyança que tot home deu tenir, si es que vol emancipar-se, m'he determinat a dur-li.
—Perfectament. Ja des d'ara pot deixar-lo aquí.

—Oh!... Primer desitjaria enterar-me

de lo que li farà aprendre, perquè, en qüestions d'ensenyança, m'agrada anà amb peus de plom.

—I té raó. Tots els parés haurien de fer-ho aixís.

—Veiam, doncs. ¿A quin programa pensa subjectar-lo?...

—El noi

¿què sab ara?

—Jogà a bales, cridà, estripar-se... i res més.

—Així, per primera entrada, caldrà ensenyar-li les lletres.

—I després?

—Si se li encasten

fàcilment, li donaré

el Narro.

—No'm desagrada.

I després?

—Quan vegi clar

que sab estendre les ales,

el faré entrar seriament

a l'ensenyança primària.

—Primària?... Què vol dir això?

—Vol dir els fonaments, la base

de l'ensenyança. Per exemple,

aprendrà Història d'Espanya...

—Cà!... Això no serveix de res;

cregui'm, pot ben estalviar-se-la...

—Li ensenyaré Geografia...

—Tampoc, tampoc!... Passi-hi ratlla.

—Li ensenyaré un xic de Física...

—Valenta mamarraxada!...

Suprimeix-hi-la!...

—Vol dir?...

—Sí, senyó; és una camama

que no fa més que enredar.

—Home, això sí que té gracia.

I doncs, ¿què vol que li ensenyi?

—No sé si sabré explicar-me.

Jo voldria que li des

una cultura adequada

a les costums d'avui dia;

un seguit de coses pràctiques,

amb l'ajuda de les quals

el noi, sense preocupar-se

de les besties del món,

pogués fer carrera ràpida,

i pujà i ser regidor

i omplir-se bé les butxaques.

—Ah!... Vaja, no parli més.

Volent seguir aquesta marxa,

és clar; ni Història, ni Física,

ni Lletres, ni fullaraca.

Per lo que vostè pretèn,

el seu noi, matins i tardes,

no ha d'estudiar més que un llibre.

—Quin?

—La Gramàtica parda.

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 1 AL 7 DE OCTUBRE DE 1915

Per terra

Ha acabat el moviment d'ofensiva austro-alemanya al front rus, sens dubte per haver tret tropes d'allí a fi de dur-les als fronts serbi i occidental. Es de creure que els russos s'aprofitaran d'això per emprendre a son torn un moviment ofensiu.

Al front occidental, després de la gran ofensiva franco-anglesa del mes passat, hi ha hagut uns quants dies de relativa calma, seguida per nova lluita violenta d'artilleria, que fa preveure noves operacions d'empenta. Els francesos, en un nou atac a la Champagne, s'han apoderat del

poble de Tahure i de l'altura del mateix nom, que constitueixen un important punt d'apoi de la segona línia alemanya.

Al front italià, alguns forts atacs italians han permès avançar un poc més a les tropes d'en Cadorna.

Res d'interessant als altres fronts. Aviat haurem de parlar aquí del nou front balkànic. Els al·liats han començat a desembarcar a Salònica.

Per mar

Nous bombardeigs per l'esquadra britànica de les posicions alemanyes de la costa belga. Hi ha qui creu que aquests bombardeigs reiterats preparen un desembarc anglès a Bèlgica, que agafaria per darrera la línia dels kaiserians.

Per l'aire

Nombrosos bombardeigs per esquadres de avions al·liats de les estacions i línies ferries utilitzades pels alemanys.

El dirigible francès *Alsace* hagué d'aterritzar en territori ocupat per l'enemic, quedant presonera la tripulació.

Un dirigible alemany ha tirat bombes sobre el camp militar de Châlons.

La parla d'eleccions. Ja s'ha perdut la serenitat. Tot-hom va esverat. Fins quan a un li demanen un duro, pensa: ¿si serà també això una plataforma electoral?

Quasi ningú sab ben pel clar què vol dir això de la plataforma electoral. Però tot lo que passa ho relacionem amb les eleccions.

En Prat de la Riba se belluga. Es clar! Com que s'acosten les eleccions!

La gran manifestació que diu que s'ha de celebrar el dia 10 no ha convençut a tot-hom.

A molta gent li passa com an en Dato. Ja són neutrals, ja, però no tant; i la zona neutral els espanta. Mentrestant, vinga organitzar manifestacions. Es clar! Com que s'acosten les eleccions!

Ha sortit un nou diari radical de que's propietari l'Emiliàno Iglesias.

Germinal ha sortit contra el consell i l'opinió d'en Lerroux.

Sembla, doncs, que'l partit radical no va massa unit.

Es clar! Com que s'acosten les eleccions!

¿No han reparat que, ara, repentinament han resorgit amb renovellada activitat una munió de conferencians culturals i polítics?...

Es clar! Com que s'acosten les eleccions!

—¿Què li semblaren els articles d'en Cambó?

—Que s'apropen les eleccions, vet-aquí.

El gran patriarca de les lletres espanyoles don Benet Pérez Galdós ha publicat la seva opinió en favor dels al·liats amb una vibrant i brillant serenitat, plena d'optimismes.

Tots els que estimin la justícia i desitgin el triomf de la raó i del dret que llegeixen an en Galdós i se aconsortaran.

Llegeixo:
«En el centre republicà radical del districte setè, barriada de la França Xica, se celebrarà demà un gran ball de socis...»

Aquí hi vé bé allò del pare Claret:

«Oh, joven que vas bailando,
al Infierno vas saltando!»

L'infern, ballant, no l'aconseguiran els radicals; però la República tampoc.

Avis als col·leccionadors del nostre setmanari.

Per error de caixa va repetir-se, en la numeració d'ordre de la capsalera de LA CAMPANA DE GRACIA, el número 2416.

Al objecte d'esmenar, en part, aquest destorament numèric, no tenim més remei, avui que ens en havem adonat, que suprimir un número dels posteriors, que és el 2419; saltant-se doncs, voluntàriament la numeració, que passarà ara del 2418 al 2420.

Entesos?

Doncs, entesos i perdonin.

¿S'han adonat de que ha passat la Festa Major de Barcelona? No? Nosaltres tampoc. Però demanint-ho al rector de la Marçà. Ja veuràn com els hi dona raó.

En Collaso ha manifestat que no assistirà als actes de afirmació catalana del diumenge.

*Que lástima de abstención!
Pues no asistiendo Collaso,
va a resultar un fracaso
la gran manifestación.*

Per a la presidència del «Foment Republicà

Català» de Sans, ha sigut elegit don Eduard Batalla.

D'això se'n diu ull clínic; felicitem als electors.

Batalla!
No's pot demanar un president de més actualitat en les presents circumstàncies.

L'ànima de don Clodoaldo ha tornat a encarnar-se en un personatge castellà, símbol del centralisme de capa-i-espasa: el Marqués de Dos Fuentes.

Aquest senyor, des de Madrid, desafia als catalans, demanant lloc a l'Assamblea del diumenge, que dit fulano voldria convertir, segurament, en un míting de controversia.

Retiri's, senyor marquès.

Oh, i de *Dos Fuentes!*

Com si diguessim: marquès de la Font del Gat i de la Font d'en Conna.

Xerinoles jaumistes.

Els joves del requeté preparen una diada tradicionalista a Montalegre.

Com a dato caldrà consignar que han contractat cinc orquestres.

Així serà qüestió de ballaruga; i a falta de dones diu que ballaran amb els frares del Convent.

Quina bacana!

Dissabte passat va donar una conferència política, al Camp de l'Arpa, el senyor Alemán.

Dubtem de l'èxit obtingut, perquè en aquella barriada tot-hom és francòfil.

Notícies semi-oficials asseguren que'ls anglesos porten apressats, pel nou sistema de pesca, la friolera de 58 submarins alemanys.

Si això dura, que és lo més probable, aviat sentirem a dir pels mercats:

—A quan els barats?

—A quaranta la tersa.

—Massa cars! A ral...

A ral?... Que no s'ha burlat de ningú, donya

Marcolfa?... Arrialla! Si vol peix barato mengi submarins.

No'm negaràn que en Pich és un home matiner.

L'altre dia, a les sis, ja era a la línia fiscal, per veure si els burots dormien.

I doncs què havien de fer, els pobrets punxasàrries en aquella hora intempestiva?

Sinó que don Joan és aixís: d'una part despert a la gent, i de l'altre mira pels adormits.

O pels descuidats, és igual.

Els empleats municipals demanen el treball intensiu.

I crec que l'Alcalde farà molt santament en concedir-los-hi.

Sempre faràn més feina amb un treball intensiu que amb un geure intermitent, que és lo que priva en aquella casa.

Sembla que'ls conservadors comencen a bellugarse.

La proximitat de les eleccions municipals els posa en una constant agitació. Fan com les sargantanes que's mouen eucara que tinguin el cap tallat.

La proba és que en Milà i Pí ja ha celebrat conferències amb el Governador.

Els habitants de les necròpolis, a hores d'ara, a's deuen preparar per a anar a votar.

A Berlín s'ha inaugurat un monument al general Hindenburg.

Com tot lo que fa aquella gent, la estàtua és kolossal.

Kolossal, però de fusta, perquè el metall el necessiten per a municions.

De blindar-lo, se'n cuiden els patriotes berlinesos, amb claus i tatxes que claven a la figura, mitjans permisos que expèn l'autoritat.

Per cada clau que'l públic vol clavar a la estàtua, té de abonar una quantitat que's destina als gastos de guerra.

Aquí hi vé bé la dita dels castellans: *Un clavo saca otro clavo.*

Des de'l séu punt de vista

El Lleó, a la Lleona.—Guaita endarrera; mira-te'ls... Els veus entre barrots?... Tots són méus!... Tots els tinc engabiats!

A pas de gegant

—Doncs diu que en pocs dies han avençat d'allò més, els alemanys.

—Ja ho crec!... Miri si han avençat que ja són al *Matadero*.

La Mañana, diari orgue—ja no hauria d'ésser orgue!—d'en García Prieto, diu que nosaltres, els catalans, som «unos gruñones.»

Gruñones!
An aquest l'haurem de fer de la Lliga del bon mot.

Gruñones!
Parli bé, home, parli bé, que el parlar bé no costa una p...!

Senyors clericals, això ja passa d'abús. ¿Que no podrien fer les seves processons a dins dels temples?

A Barcelona comença a ésser un fàstic; a cada dos per tres s'interromp el trànzit per causa de les moxiganges dels missaires.

Ara els de la Mercè menacen amb fer processó cada any per la diada de la patrona. La primera resultà un èxit; vègin què diu la nota parroquial:

«La procesión se vió sumamente concurrida, y fué un buen augurio de lo que puede ser en venideros años, cuando figuren en ella los faroles...»

Vetaquí, segons propia confessió, lo que són en síntesis aqueixes festes: *farols*.

Entre un finet i un *quinto*:

—Veiam si sabs dir-me quina és la condició indispensable que ha de tenir un soldat per a que, al enterrar-se'l, se li facin honors militars?

—Que sigui mort.

ENDEVINALLES

XARADES

I

—Ma *primera* al bosch n'hi ha
ma *segona* part del món
nom de bestia la *tercera*
i el *tot* polític famós.

Josep Sangents

II

Adjectiu ne's la *primera*
la *dos* a fóra n'hi ha
i el *total* de la xarada
ne's un poble català.

Joan Antich (de Gracia)

TARGETA

LOLA VARDÀ

AMER

Formar amb aquestes lletres el títol d'una comedia catalana.

A. R. (a) *Lo Rector de V.*

ANAGRAMA-SINONIMIA

A casa d'un antiquari,
un *total tot* va comprà
i enflocat amb una *tota*
donya *Tot* me'l regalà.

Sor Fénix

CORRESPONDENCIA

Cavallers: P. M. i J. G. (Sils): Llargueja massa i té un interès excessivament local.—F. de P. Sagrera: Farem tria, i lo que vagi bé anirà.—Enric Lapedra Fàbrega: Lo mateix li dic.—J. P. (Albí): No va poder estampar-se en son dia, i avui ja no hi ha de què.—Eudald Sala: Mirarem d'aprofitar alguna cosa.—Gisserra: No'ns té utilitat.—P. R. (Malgrat): Es boirós. Ademés les correspondencies han d'ésser més curtes.—S. B. i S.: De tot lo enviat, no dubti que lo que bonament s'aprofiti anirà.—Pep Carbassa: No'ns resulta.—Un suscriptor: Els remittits han de venir firmats.—I. A. C.: Entesos.—J. S. J.: Es llarg.—Teodor: Quelcom defectuosa.—Kok: Està mal versificada.—C. F. B.: Pot-ser sí.—Un antifloricol afamat: No va.—T. D. U.: Veurem, veurem...—M. A., J. M. C., J. C. i P., A. C. i S., S. B. i B., J. C., M. B., E. G. C., S. A. i C., R. H. i M., J. S., E. B. i V., i E. Rodríguez: Rebutts els originals que envien amb destí al *Almanac*. Tantes mercès.

TEATRE DE LA GUERRA

MAPA D'EUROPA

per a seguir les operacions dels fronts oriental i occidental, dels Dardanels, del Trentino y del nou teatre de combat dels Balkans

Preu: DOS rals

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y Cia